

ENKAZLARDA BULUNAN KİMYASALLAR

ÖLÜM SAÇMAKTADIR!

6 Şubat depremlerinde yıkılan ya da hasarlı olduğu için yıkım kararı verilen binalarda yıkım ve enkaz kaldırma çalışması devam etmektedir. Yıkımın boyutu da göz önüne alındığında, bu çalışmaların uzun bir süre daha devam edeceğinden hareketle İstanbul Kent Konseyi Kent Sağlığı Çalışma Grubu tarafından konuya ilişkin bir kamuoyu bilgilendirmesi yapılması ihtiyacı doğmuştur.

Tüm bu çalışmalarda; asbestin üretimi, kullanımı ve asbest içeren eşyaların piyasaya sunulmasının yasaklandığı **2010 yılından önce imalatına başlanmış bütün yapılarda** asbest olduğu var sayılarak hareket edilmelidir. Bunun dışında; silika, kurşun, PCB, PBB, kadmiyum, elektronik atıklar küfler vb. maddeler enkazlardan açığa çıkabilecek diğer tehlikeli maddelerdendir.

Binalardan açığa çıkan ve ölümcül etkileri olan bu zararlı maddeler solunum yoluyla ve sulara karışarak toplum ve çevre sağlığını tehdit etmektedir. Bu maddeler kontrolsüz yıkım, rüzgâr, yağmur gibi etkenlerle uçuşmakta veya su kaynaklarına karışmaktadır. Öncelikle, bu tip enkazların yıkımında tozumaya sebep olmamak için yıkım esnasında enkazın suyla ıslatması gerekir.

Ayrıca asbest gibi zehirli madde içeren enkazlardaki beton, inşaat demiri, kablo ve benzeri hiçbir bileşenin geri dönüştürülmemesi ve hatta geri dönüşüme konu edilmemesi gerekmektedir. Bu tip maddeler içeren enkazın geri dönüşümüyle elde edilecek ürünlere de aynı maddeler bulaşmış olacağından insan ve çevre sağlığını tehdit etmeye devam edecektir. Asbest gibi zehirli maddeler içeren enkazlar tehlikeli atık sınıfındadır ve bu atıkların yok edilmesine ilişkin mevzuata uyulması gerekir.

Bu tehlikeli maddeleri içeren enkazların yerleşim merkezleri ve su kaynaklarından uzak yerlerde bertaraf edilmesi gerekir. Aksi takdirde yine tozuyarak veya su kaynaklarına karışarak kilometrelerce uzağa taşınıp yaşamı tehdit edecektir.

Enkazlar kaldırılırken enkazda çalışan işçilerin sağlığının zehirli maddelerden korunması için özel önlemler alınmalıdır.

Oysa, 126 no'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nde yer alan enkaz bertarafı ile ilgili hükümler yukarıda bahsedilen düzenlemelere, çevre ve insan sağlığını korumaya yönelik bilimsel kurallara tamamen aykırıdır.